

Exemp(er) derpaa, jeg nævnte ikke det, som udgjør det væsentlige Grundlag, ikke fordi jeg jo troer, at der med Nytte kunde skee Forandringer deri, men jeg troer, at det er saa langt fra Stemningen her paa Rigsdagen for Tiden, at der kan være Tale om at indføre saadanne Bestemmelser i Grundloven, hvorved der kunde, endogsaa for en Tid, skee Forandring i den omhandlede Henseende.

Lindberg: Jeg skal i Anledning af disse Forhandlinger om § 100 i vor Grundlov tillade mig atter at henlede det ærede Things Opmærksomhed paa den Grundsatning, hvorfra vi under Behandlingen i Udvalget ere gaaede ud, og som jeg haaber Thinget bestandig vil fastholde, den nemlig: at vi ikke skulle indremme andre Forandringer i vor Grundlov end dem, som vi ansee fornødne, for at Regjeringen kan gennemføre den Heelstatsplan, som den har istude at sætte i værk. Men nu er det aldeles klart, at hvad enten en Forandring i Grundloven skal afgjøres paa to eller tre Rigsdage, vil det være uden al Indflydelse paa en saadan Heelstatsforfatning, og da vi ikke her have denne Sag under Overvejelse i anden Henseende, og da Meningen ikke er, at vi saaledes skulle gennemgaa Grundloven, at enhverformhelt Forandring, som kunde ansees for ønskelig, ved denne Leilighed skal foretages, saa vil jeg vedblive at stemme for det Resultat, som Udvalgets Fleertal er kommet til, nemlig at beholde § 100.

Det forekommer mig desuden, at det vilde have sine store Betænkeligheder, om vi vilde indlade os paa at opstille en saadan Sætning som den: at visse Bestemmelser i Grundloven for en vis Tid og under visse Omstændigheder kunde suspenderes, naar Regjering og Rigsdag bleve enige derom, uden at en saadan Forandring krævede 3 Rigsdages Beslutning. Det er navnlig med Hensyn til Trykkefriheden, at en saadan Mening er fremsat; men, da det er aldeles vist, at, dersom der skulde indtræde saadanne Omstændigheder, som gjorde det nødvendigt for Staten, at der provisorisk blev foretaget Skridt i den omhandlede Retning med Hensyn til Pressen, var det dog muligt for Regjeringen at gjøre det under den visse Forudsætning, at

Rigsdagen ikke vilde føre nogen Anse derover, saaledes som vi jo allerede have seet, idet der er blevet gjort en Indskrænkning i Trykkefriheden derved, at det under Krigen blev forbudt Udgifverne af offentlige Blade at meddele Rytter og Esterretninger om de forskjellige Bevægelser, som foretoges ved Hæren. For saavidt som der er Tale om, at der fra udenlandse Magters Side kunde reise sig Uanskeligheder, naar Pressen blev brugt i en saadan Retning, som ikke behagede dem, saa troer jeg dog rigtignok, at en Stat staaer sig allerbedst ved at have saadanne bestemte Lovbestemmelser for Trykkefriheden, som ere givne hos os; thi, naar Regjeringen overholder dem, er det aabenbart, at den just deri har en Beskyttelse imod paatrængende Anmodninger fra udenlandse Magter; som Trykkefriheden er beskaffen her, er det desuden ganske klart, at det vil staae i Regjeringens Magt at tilfredsstille saadanne Anmodninger; thi da ethvert Skrift, naar det udkommer, skal tilfilies Politivirigheden, vil det jo være muligt for Regjeringen, naar det indeholder saadanne Fornærmelser for udenlandse Magter, som Talen eller Tanten her har været om, at beslaglægge og ved Retten at forfølge det, og altsaa ganske tilfredsstille de Forandringer, som i saa Henseende muligen kunde komme udenlands fra. Jeg kan derfor slet ikke indsee, at der med Hensyn dertil skulde være den allermindste Grund til, at vi skulde indlade os paa nogen Forandring i § 100.

H. Hansen (Viborg Amts 4de Valgfreds): Ja, da den ærede Regjering sætter Priis paa, at Thinget beslutter at antage § 61 i Udkastet istedetfor § 100 i Grundloven, saa seer jeg for mit Vedkommende ikke den mindste Fare ved ikke at gaae ind derpaa; thi den egentlige Garantie for, at ingen overilet Grundlovsforandring skal blive foretagen, ligger jo egentlig i de nye Valg. Naar en Rigsdagsbeslutning er tagen med Hensyn til Forandringer i Grundloven, og der saa bliver foretaget nye Valg, saa vilde Valgerne, hvad de have at rette sig efter, og kunne altsaa indrette deres Valg derefter og vælge saadanne Rigsdagsmænd, som ville antage de engang vedtagne Forandringer eller ogsaa forkaste det Vedtagne, og det forekommer mig derfor, at